

Европа Парламенти Молотов-Риббентроп пактини кораловчи резолюцияни қабул қилди ва уни Иккинчи жаҳон уруши бошланишининг сабаби сифатида тан олди. Европарламент Россияни тарихий фактларни бузишда ва "Европани иккига бўлиш учун ахборот урушида" айблади. Хужжатни изохлаган Россия ТИВ расмий вакили Мария Захарова, европалик депутатлар воқеаларнинг "ретушланган" версиясини тақдим этади ва "ҳақиқат билан алокани узил-кесил йўқотадилар" деб айтди. Мутахассисларнинг фикрига кўра, парламент аъзолари ташки сиёсий вазият фойдасига тарихий ҳақиқатни бузмокда, Россиянинг обрўсига путур этказишга ҳаракат қилмокда.

Европа парламенти 19 сентябр куни резолюцияни қабул қилди, унда 1939 йилдаги Совет-Германия тажовуз қилмаслик пактига Иккинчи Жаҳон уруши сабаб бўлган деб эълон қилинди. «Радио Польша» хабарига кўра, хужжат "Литва ташаббуси билан Польша депутатлари кўмагида" тайёрланган.

17 сентябр куни эълон қилинган резолюциянинг асл матнида Польшанинг европалик депутатлари томонидан «Европа консерваторлари ва ислохотчилари» фракцияси номидан тақдим этилганлиги, унга Польшанинг ҳукмрон «Ҳуқук ва адолат» партияси қиради. Шунингдек, Польша радиосига кўра, Европа Иттифокининг қонунчилик органидаги Польша вакиллари билан бири Анна Фотига бу хужжат гоёси эгаси эканлигини

тан олди.

"Иккинчи Жаҳон уруши, Европанинг тарихидаги энг вайронагарчилик, 1939 йил 23 августдаги машҳур нацист-совет тажовузига қарши пактининг бевосита натижаси эди. Шунингдек, у Молотов-Риббентроп Пакти сифатида ҳам танилган. Иккита тоталитар режим ўрнатилди. Дунёни забт этиш учун улар Европани икки таъсир зонасига бўлиб олишди", деб таъкидланади 19 сентябр куни Европа Парламенти томонидан қабул қилинган резолюция матнида.

Қарорни шарҳлар экан, Россия Ташки ишлар вазирлигининг расмий вакили Мария Захарова Европа депутатларининг баёноти тарих билан ҳеч қандай алоқаси йўқлигини айтди.

- Биз яна бир бор тарихий фактларни сиёсийлаштириш ва қайта қўриб чиқиш йўлининг ҳавфлилигини таъкидламоқчимиз. Ўзлари учун ёқимсиз саҳифалар ҳақида сукут сақлаш ва воқеаларнинг нашр этилган версиясини ўз хоҳишларига қўра талқин қилиш билан Европа парламенти охири-оқибат воқелик билан алоқани йўқотади", деди Захарова Россия ТИВ расмий сайтида эълон қилинган баёнотида.

РТ томонидан сўралган экспертларнинг фикрига қўра, воқеаларни бундай талқин қилиш тарихни объектив ўрганишга мутлақо зиддир.

"Ўшбу баёнотга қўшилишнинг иложи йўқ", деди Россия стратегик тадқиқотлар институти эксперти Олег Неменский РТга берган интервьюсида. "Ўшбу пакт ўша пайтда бошқа давлатлар имзолаган бир қатор бошқа ҳужжатлардан тубдан фарқ қилмади."

Эксперт ўшбу шартнома, шунингдек, Германиянинг шарққа қадар ҳудудий кенгайиш чегараларини белгилаб қўйганини эслатди. Аммо буни Иккинчи Жаҳон уруши бошланишига туртки бўлган омил деб ҳисоблаш мумкин эмас, дейди Неменский.

80 йил олдин вермахт қўшинлари Полша билан чегарани кесиб ўтишди. Иккинчи Жаҳон урушининг Германия томонидан бошланишига расмий сабаб...

Бундан ташқари, у 1939 йил августига келиб Европада қуроли мижазо қилгич давлатларнинг жиддий қисмини аллақачон ўз таркибига қўшиб олган эди. СССР Ғарб қучларини Гитлерга қарши биргаликда қаршилиқ қўрсатишни таклиф қилди. Бироқ, шарқий минтақалари тақдиридан қўриқиб, кейин украинлар ва беларуслар истикомат қиладиган Варшаванинг антисовет позицияси туфайли бу иттифок ҳаётий эмас эди. Полша Совет қўшинларини ўз ҳудуди орқали Гитлерга қарши туришга руҳсат беришдан бош тортди.

"Иккинчи Жаҳон Урушининг худди шу тарзда бошланиши, Германиянинг Полшани босиб олиши билан, Полшанинг урушлар оралигидаги империалистик сиёсатидадир", деди Олег Неменский.

Ўз навбатида, НИУ ВШЭ профессори Олег Матвейчевнинг таъкидлашича, Полшанинг ўзи ҳужум қилмаслик ҳақидаги ҳужжатни 1934 йилда Гитлер Германияси билан имзолаган. 1938 йилда Мюнхендаги конференцияда Буюк Британия ва Франция вакиллари Чехословакия ҳукумати учун ўз мамлакатлари тақдирини ҳал қилишди. Кейин Германиянинг Чехословакияга қилган босимидан фойдаланиб, Полша қўшни давлатнинг бир қисмини - Тешин вилоятининг шарқий қисмини қўшиб олди.

"Иккинчи Жаҳон урушининг асл сабаби шундаки, Ғарб мамлакатлари Гитлерни Чехословакияни тилка-пора қилишга қўйиб беришди. Полша ўзининг бир қисмини тортиб олди. Шу билан бирга, Варшавада Германия билан ҳужум қилмаслик тўғрисидаги худди шундай шартнома - Пилсудский-Гитлер пакти бор эди", - эслайди Матвейчев.

Тарихни манипуляция килиш

Молотов-Риббентроп пактининг 80 йиллиги тўғрисидаги резолюцияга овоз беришдан бир кун олдин, Европа депутатлари мунозара килишди ва матнга бир катор ўзгаришлар киритишди. 1938 йилдаги Мюнхен келишувининг Молотов-Риббентроп пактидан олдинги воқеа сифатида танкидий эсдан чиқарилиши энг эътиборга лойик нарсалардан биридир. Полшада Россиядан юкори мартабали делегация 2020 йилда Освенцим озод этилганининг 75 йиллиги куни келиши кутилмоқда. Унда ...

Холокостни рад этишга карши кураш тўғрисидаги банд ҳам резолюциянинг якуний версиясига кўшилди, аммо яхудий халқининг фожиаси Катин, Гулаг ва Полша офицерларининг отиб ташланиши, Украинадаги очарчилик билан бир вақтда кўйилган парча олиб ташланди. Бундан ташқари, резолюцияда Россия "коммунистик тоталитаризм" нинг "энг катта қурбони" деб номланган ва мамлакатимизни демократлаштириш йўлида олға силжиш учун "совет тоталитар режимини улуглаш" дан воз кечишга чақирилган резолюция пайдо бўлди.

Шу билан бирга, Европа парламентининг 19 сентябр куни қабул қилган матнида Россияни тарихни сохталаштиришда айблаш мавжуд.

Хусусан, Европа Иттифоқи конун чиқарувчи органи, Европа парламентарийларининг фикрига кўра, "Россия Федерацияси раҳбариятининг тарихий фактларни бузиб кўрсатишга уринишлари ва совет тоталитар тузуми томонидан содир этилган жиноятларни оқлашдан каттик ташвишланмоқда, уларни ажратиш мақсадида демократик Европага карши олиб борилаётган ахборот урушининг хавфли таркибий қисми деб билади ва шу сабабли Комиссияни бу ҳаракатларга қатъий карши туришга чақирди".

«Тарихий хотира» жамғармаси бош директори Александр Дюков РТ билан суҳбатда таъкидлаганидек, "Европа Парламенти бошқа тарихий нуқтаи назарларга карши курашишга чақираётгани, аниқ тоталитар фикрлаш европалик депутатларни ушлаб турганлигини намойиш этади". Унинг сўзларига кўра, ушбу резолюциянинг моҳияти жуда "репрессив" бўлиб, у "тарихий тортишувларга аралашиш ва Европанинг позициясига мафкуравий зид бўлган нуқтаи назарни йўқ қилишга қаратилган".

Галерея саҳифасига

Бундан ташқари, резолюцияда Европада "тоталитар режимларнинг рамзлари" қўлланилишидан хавотир билдирилган ва Европа Иттифоқининг бир катор давлатлари коммунистик ва фашистларнинг рамзларини тақиқлаган.

Таъкидлаш жоизки, резолюциянинг асл нусхасида Литва ва Полшалик ташаббускорлар Европада "Совет армиясини улуглайдиган" ёдгорликлар, боғлар ва майдонлар мавжуд

бўлишига йўл қўйиб бўлмаслиги тўғрисида баёнот беришга ҳаракат қилишган. Бирок, ўзгартирилган шаклда бўлса ҳам, ушбу баёнот ҳужжатнинг охириги версиясида сақланиб қолди:

“Бир неча аъзо давлатларда жамоат жойларида тоталитар тузумларни мадҳ этувчи ёдгорлик ва мемориалларнинг (парклар, майдонлар, кўчалар ва бошқалар) мавжудлиги, - дея таъкидланади резолюцияда, - Иккинчи Жахон уруши ва унинг оқибатлари тўғрисидаги тарихий маълумотларни бузиб кўрсатиш, тоталитар сиёсий тизимни тарғиб қилиш учун замин яратади”.

Қарорда, шунингдек, 1948 йилда Полша Халқ Республикаси ҳукумати томонидан шу кунни олиб ўлдирилган польшалик офицер Витолд Пилецкий шарафига “барча аъзо давлатларни 23 августни Европа тоталитар режим қурбонлари хотираси кунни сифатида нишонлашга” чақирилади.

“Европа Парламентининг ушбу резолюцияси Полша тарихий сиёсатининг Европа маконидаги галабасини намойиш этади” дейди Олег Неменский.

Унинг фикрига кўра, Кўшма Штатларнинг Европа иттифокчилари орасида энди “янги Совуқ Уруш шароитида” Россиянинг обрўсини туширишга ҳаракат қилиш “фойдалидир”.

Бу тенденциянинг ташаббускорлари Варшава ва Болтикбўйи мамлакатлари, деди у.

“Ушбу резолюция Россияга қарши ва мавжуд мафкуравий меъёрларга тўғри келмайдиган тарихий талкига қарши қаратилган”, дейди Александр Дюков.

Эксперт Европа Иттифокида, Болтикбўйи мамлакатлари мисолида, тарихий воқеаларни расмий талкинига рози бўлмаганларни “таъкиб қилиш” бошланиши мумкинлигини истисно қилмайди.

Айбловлар тўлкини

Эслатиб ўтамиз, бу Европарламентнинг Совет-Германия бир-бирига ҳужум қилмаслик пактини қоралайдиган биринчи қарори эмас. Ўн йил олдин, ЕП аллақачон шунга ўхшаш ҳужжатни қабул қилган. Унда, хусусан, 23 августда Совет-Германия шартномаси имзоланган кунни “Европада барча тоталитар ва авторитар режимларнинг қурбонлари хотира кунни” деб ҳисоблаш таклиф қилинди. Бирок, кейин Европа Парламенти қарори матнида тарихни “нотўғри” талкин қилишда Россияга қарши тўғридан-тўғри айбловлар бўлмади.

“Ушбу резолюция Россияга қарши ва мавжуд мафкуравий меъёрларга тўғри келмайдиган тарихий талкига қарши қаратилган”, дейди Александр Дюков...